

Yeni düzen
23.8.88

1

KONUK YAZAR

GÜSAD İle Söyleşi Üzerine

ÖNTAÇ DÜZGÜN.

Yeni düzen Gazetesinde 15-8-88 tarihinde, Güzeyurt Sanat Derneği (Güsad) halk dansları ekibinin davetli olarak katıldığı 8. Uluslararası İskenderun Kültür ve Sanat Festivali ile ilgili izlenimlerini almak üzere dernek 2. başkanı Sn. İlksoy ASLİM ile ilginç bir söyleşi yayımlandı.

Söyleşiyi ilginç kılan yan Sn.ASLİM'in Festival izlenimleri olmamasıdır. İlginçlik ve şaşırıcılık aynı zamanda kültür ve sanat çevrelerinde henüz tartışılmakta olan ve düşünce birliği sağlanamamış bazı olgular üzerine ürettiği yanlış ya da eksik yönlendirici düşünce biçimleri olmuştur.

Bizce çok önemli olan ve duyarlı olmanızı gerektiren bu yanlışları ele almazdan önce, düşüncelerini gerektiği gibi açıklayamadığını, ya da bizim yanlış anladığımızı da dikkate alarak, bizi düzelttiğini umuyoruz.

Çünkü tartışılmadan oluşturulan kanaatler her zaman ihtiyacımız olacak sonuçlara bizi götürmeyebilir.

Yurtdışı temaslarda bulunan kültür sanat ekipleri KKTC'yi temsil etmektedirler.

Sanatçılar ya da kültür sanat ekipleri devletlerini değil halklarını ve uluslarını temsil ederler. İyi bir sanatçı ya da kültür ekibi dışarıdaki algılanışı itibarıyla zaten kendi halkını ulusunu ya da devletini temsil edecektir. Ancak onu devlet ya da iktidar göndersin ya da göndermesin ya da başka ülkelerde olduğu gibi vatandaşlıktan atsın ya da yok sayсын bu sonucu değiştirmek olası değildir. Bunu belirleyecek olan sanatsal yaratı ve beceridir.

Bu bağlamda her türlü dış ilişkiyi "KKTC'nin tanıtılması" olarak algılayan siyasal iktidarın bu tutumunu onaylamak ve bunun sonuçlarına katlanmak olası değildir. Alternatif kültür politikaları geliştirmede konular üstlenilecek GÜSAD'ın bunu onaylar politikalar geliştirmesi doğal karşılamak hiç olası değildir.

Eğitim Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Kültür sanat derneklerini denetleme kurulu bugünkü koşullarda bile-kültürel entegrasyonu benimseyen bakanlığın varlığı koşulları yararlı çalışmalar yapabilir.

Sanatsal yaratım özgürlüğü sanatçıların en eski ve en demokratik talebidir. Bir ilke olarak iktidarın sanatı ya da sanatçıyı denetlemesi diye bir baskı ve zorunlu yönlendirme biçimi

sanatçıların ya da örgütlerin benimsemesi doğasına aykırı bir anlayıştır. Çünkü kültür sanat hareketlerinde eğer düzey aranacaksa- ki Eğitim Bakanlığı bu iddia ile denetleme kurulu oluşturmuştur- bunu elde etmenin yolu denetleme değil, yardımcı olmaktır. Alt yapı-Üst yapı sorunlarını gidermek; yayın gereksinimlerine yardımcı olmak, lokal, salon, arşiv, kütüphane teknik donanım vb. yardımlar ancak kültür sanat yaşamını geliştirici olabilir.

Kültür sanat çalışmalarını, örgütlenmeleri yadsıyan, dansçıların giyeceği donun rengini, enstrümanları tartışma konusu yapan yasakçı bir kurumun alıştıracağı denetleme mekanizmasına ihlali yaklaşmanın hiçbir nesnel nedeni olamaz.

Denetleme olmasa bile yurtdışı temasları sadece "güçlü" örgütler sürdürmelidirler. Yetersiz ekipler yurtdışına gitmemelidirler.

Zaten kim güçlüyse yurtdışına da o gidecektir. Bunun denetleme kurulu ile de bir ilgisi yoktur. Örneğin şirde toplumu Fikret DEMİRAG ya da Mehmet YAŞIN değil Oktay OKSÜZOĞLU temsil edecek dersiniz bu temsiliyeti sağlayamazsınız.

Bugün belki derneklerin denetlenmesinde bilinen çelşikleri görmezden gelen kurul yarın tutum değişirse ne olacaktır.?

İkincisi; bir dönem gelişen gençlik kültür derneklerine karşı karşıtı olarak belediyeler faktörünü önplana çıkaran iktidara karşı, biz, derneklere dışarıya çıkmayın telkininde bulunursak, yanlış yapmış olamaz mıyız?

Üçüncüsü, güçlü ekip kavramı yaşadığımız süreçte görece bir kavramdır. Bu kararı hiçbirimizin onaylamadığı Eğitim Bakanlığı jürisi vermektedir. Bu nedenle de Has-Der yarışmalarından çekilmiş, GÜSAD ise, Belediyeler yanında ortalama bir ekip olarak ilan edilmiştir.

Son olarak Gençlik-Kültür Derneklerinin hiç bir dış temasını devletin sağlamadığını, bütün dış ilişkilerin özel ilişkilerle sağlandığını özellikle belirtmek gerekmektedir. Doğal olarak kimse kimseye "Kötü" bir çalışmayı yurtdışında bile olsa zorla benimsetme olanağına sahip değildir.

Hükümet-Devlet, örgütümüze yardım yapmamakla beraber, ilgili bakanlıkla ilişkilerimiz her zamankinden daha iyidir.

Bu yaklaşım olsa olsa edilgen bir kişiliğin savunma biçimi olsa gerek. Bu anlaşılabilir yaklaşım sanırım bugünkü pratiği ile, ilgili bir bakanlığın varlığı ile yokluğu arasında bir fark kalmamış olmasından ileri gelmektedir.

GÜSAD'a lokal olarak verilen eski bir kilisenin bu hükümetler tarafından verilmediği burada eski Turizm ve Kültür Bakanı Sn.İsmail BOZKURT'un ismi özel olarak belirtilmeliydi. Çünkü maalesef ülkemizde UBK hükümetleri sayesinde kültür politikalarının sürekliliği gibi bir politikadan söz etmek olası olmaktadır.

(Devamı Sayfa 7'de)